

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

דו"ח דירקטוריון

ליום 30.06.18

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - "החברה")

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד לתקופה שנתיימה ביום 30 ביוני, 2018 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לתקופה של ינואר ועד יוני 2018 ("תקופת הדוח") הדוח נערך בהתאם לחוזר פנסיה 7-3-2007 שפורסם על ידי משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

כללי

קרן הפנסיה עתודות הינה קרן ותיקה מאוזנת שהוקמה בשנת 1993. הקרן הוקמה במקורה על ידי אגודת הביטוח החקלאי בשיתוף עם סוכנות הביטוח (דאז) מבטח שמיר. בקרן כ- 23,500 עמיתים אשר מתוכם כ- 14,000 חברי קיבוץ. ככל קרנות הפנסיה הותיקות נסגרה עתודות בפני מבוטחים חדשים החל משנת 1995 ואוכלוסיית מבוטחיה הינה אוכלוסייה מוגדרת וקבועה למעט מקרים חריגים של הצטרפות על פי הסדרי רציפות מפנסיה תקציבית.

עתודות פועלת בשיטת הגדרת זכויות כאשר מודל ההפרשות והתשלומים של עתודות מבוסס על שיטה של "מנות פנסיה". העיקרון המנחה במודל זה הינו פילוח כל תשלום לרכיבי הכיסוי השונים בשיעורים משתנים בהתאם לטבלאות אקטואריות המבוססות - בין היתר - על גיל/מגדר/שנת לידה של החוסך. וכך, באמצעות יחוס פרטני של תשלום למשלם הספציפי על אפיוניו האקטואריים וקביעת מנת הפנסיה על בסיס אפיונים אלה ובאמצעות מנגנון האיזון האקטוארי, נמנע הסיכון של כניסה לגירעונות אקטואריים כתוצאה מהתחייבויות יתר.

עתודות מפעילה שלושה מסלולי פנסיה: המסלול הראשון - פנסיית זקנה רגילה לעמית; המסלול השני - פנסיה מקיפה לעמית; והמסלול השלישי - פנסיית זקנה לעמית בקבוצה. כאמור לעיל פנסיית הזקנה לעמית בקבוצה מכילה אלמנטים נוספים (מוגבלים) מעבר לפנסיית הזקנה הרגילה.

בקרן קיימות כ- 120 בועות אקטואריות שחלקן בועות קיבוציות. דהיינו, בועה כקיבוץ, וחלקן בועות משפחתיות. לכל אחת מהקרנות מנוהל מאזן אקטוארי נפרד. כלומר, בעוד קרנות פנסיה רגילות מקיימות איזון אקטוארי בקרב כלל העמיתים שלהם (או בקרב קבוצות גדולות של אלפי/עשרות אלפי מבוטחים) קרן עתודות מנהלת מאזן אקטוארי פרטני לכל קבוצה בנפרד.

לפרטים בדבר חקיקת כרית הביטחון בתקופת הדוח - ראה פירוט בביאור 5 ב' לדוחות הכספיים של קרן הפנסיה.

1. התפתחויות מאז הדוח האחרון

1.1 שינויים בהרכב הדירקטוריון וועדותיו

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון וועדותיו.

1.2 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

בפרק זה יסקרו חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר או טיוטות של חוקים, תקנות חוזרים וניירות עמדה, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה"), לפי העניין, הרלבנטיות לפעילות החברה שפורסמו בתקופת הדוח, ככל שקיימים וכן, הוראות דין מהותיות מתקופות קודמות לתקופת הדוח.

1.2.1. חקיקת משנה

במהלך תקופת הדוח לא פורסמו עדכונים מהותיים בחקיקת משנה.

1.2.2. חוזרי הממונה

- **חוזר סוכנים ויועצים 2018-10-3: "שירות סוכנים ויועצים ללקוחות" (01.05.2018)**

החוזר קובע את הכללים להתנהלות של יועצים פנסיונים וסוכני ביטוח (ולא משווקים פנסיונים) בקשר עם מתן השירות ללקוחותיהם.
- **חוזר גופים מוסדיים 2018-9-14: "דיווח חשיפה לקבוצת תאגידיים" (01.05.2018)**

מטרת החוזר הינה להגביר את הפיקוח על השקעות הגופים המוסדיים בכלל ועל הקצאת האשראי, על ניגוד העניינים ועל החשיפות לקבוצות גדולות בפרט. בהתאם להוראות החוזר, חברה מנהלת תידרש לדווח לממונה אחת לרבעון, על החשיפה לכל אחת מ- 15 קבוצות התאגידיים אשר היקף ההשקעה שלה בהן הוא הגבוה ביותר, וכן על החשיפה לכל קבוצת תאגידיים שהיקף ההשקעה הכולל שלה בה עולה על 500 מיליון ₪. תחילתן של הוראות חוזר זה החל מהדיווחים בגין הרבעון השלישי של שנת 2018.
- **חוזר גופים מוסדיים 2018-9-13: "מרכיבי חשבון בקופת גמל" (01.05.2018)**

מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות לעניין רישום מרכיבי חשבון בקופת הגמל על מנת לשפר ולהבטיח ניהול תקין של זכויות המבוטחים. החוזר מחיל חובת רישום של הפעולות השונות בחשבון קופת הגמל, כאשר לרישום זה, בין היתר, השלכות לעניין זכאות החוסכים לכספים לרבות לעניין חבות המס. הוראות החוזר מחליפות את הוראות הפרק השביעי 1 של תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, שעניינן ניהול חשבון קופת גמל. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בספטמבר 2019.
- **חוזר גופים מוסדיים 2018-9-11: "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני -עדכון" (01.05.2018)**

מטרת העדכון הינה לשפר את השירות שניתן לציבור במסגרת הממשקים האחידים המשמשים לצורך העברת מידע וביצוע פעולות עסקיות שונות. חוזר זה מוסיף פעולות נוספות שתניינה על ידי המסלקה הפנסיונית במספר ממשקים: בממשק הניוד – הודעה על בקשת לקוח להעברת כספים בין קופות גמל; בממשק האירועים – העברת מידע בגין יתרות פיצויים למעסיק או לבעל רישיון בתדירות קבועה והעברת מידע בתדירות קבועה ללקוח; וכן הוספת ממשק טיפול בפניות איכות מידע.
- **חוזר סוכנים ויועצים 2018-10-4: "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית- עדכון" (01.05.2018)**

מטרת חוזר זה הינה לחזק את יכולתם של לקוחות המסלקה הפנסיונית לבצע בקרה על המידע המועבר בגינם באמצעות המערכת ועל הגורמים שביקשו לקבלו. חוזר זה קובע כי לקוח יוכל לקבל מידע אודות נתונים שהועברו לגביו באמצעות המסלקה הפנסיונית ללא עלות.

• **חוזר גופים מוסדיים 2018-9-19: "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" (03.06.2018)**

מטרת חוזר זה הינה, בין היתר, להבטיח כי מיקור חוץ של פעילות שהיא מהותית לגוף מוסדי יבוצע על ידי נותן שירות מתאים, וכן לקבוע הסדרי בקרה ופיקוח אפקטיביים, כך שביצוע הפעילות במיקור חוץ לא יפגע ביעילותם ועצמאותם של מנגנוני הבקרה והפיקוח של הגוף המוסדי. חוזר זה קובע כללים לשימוש במיקור חוץ בגופים מוסדיים, לרבות קביעת תהליך הוצאת פעילויות למיקור חוץ וניהולן השוטף. הוראות החוזר יחולו על הסכמי מיקור חוץ חדשים שיחתמו החל מיום 1 באפריל 2019, והסכמי מיקור חוץ של פעילות מהותית שנכרתו לפני יום תחילת החוזר יתואמו להוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2021.

• **חוזר גופים מוסדיים 2018-9-20: "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה" (03.06.2018)**

במסגרת החוזר עודכנו הגדרות ובקורות לחלק משדות הדיווח. כמו כן, בוצע שינוי לגבי אופן החישוב של שיעור הוצאות ישירות מתוך יתרת נכסים ממוצעת, וכן נוספה בקרה לדוח החודשי לפיה תתבצע השוואה של הערך המוזן בכל סעיף דיווח אל מול הערך שהוזן בתקופת דיווח קודמת.

1.2.3. טיוטות חוזרי הממונה

• **טיוטת חוזר גופים מוסדיים 2018-96 דירקטוריון גוף מוסדי – טיוטה (מיום 19.07.2018)**

טיוטת החוזר קובעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון בגוף מוסדי, הרכבו, תפקידו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. עדכון ההוראות מבוסס ברובו על סטנדרטים בינלאומיים ועל ממצאי ביקורות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון וסוגיות שנדונו במהלך השניים.

לאחר פרסום נוסחו הסופי של החוזר וכניסתו לתוקף, החברה תבחן את עמידתה בהוראותיו ותבצע את ההתאמות שתידרשנה, ככל שיהיה בהן צורך.

המצב הכספי של קרן הפנסיה

להלן הסבר להתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדו"ח ובפרט בעניינים הבאים:

א. שינויים בהתחייבות הפנסיונית

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
<u>אלפי ש"ח</u>			
3,844,411	3,531,180	4,085,975	התחייבות לפנסיונרים
7,123,060	6,261,281	6,818,065	התחייבות לפעילים-זכויות שכבר נצברו
1,790,200	1,884,484	1,771,483	התחייבות לעמיתים לא פעילים

ב. גרעון אקטוארי

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
<u>אלפי ש"ח</u>			
(965,805)	(398,592)	(856,651)	גרעון אקטוארי

לפרטים בדבר הגרעון האקטוארי וכרית הביטחון, ראה פירוט בביאור 5 לדוחות הכספיים.

ג. השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים

לא חלו שינויים מהותיים בהנחות ובבסיסים האקטואריים בתקופת הדוח.

ד. התפתחויות יוצאות דופן בהתחייבויות לעמיתים, הסיבות לכך והשפעתן

לא חלו התפתחויות יוצאות דופן בהתחייבויות לעמיתים בתקופת הדוח, למעט בנוגע לגרעון האקטוארי כמפורט לעיל.

ה. התפתחויות בהתחייבות הפנסיונית ובעודף הכנסות על הוצאות.

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
<u>אלפי ש"ח</u>			
10,090,366	9,569,183	10,146,148	סך המאזן
10,084,296	9,549,363	10,115,557	התחייבות פנסיונית
806,368	254,454	96,637	עודף הכנסות על הוצאות

2. תוצאות פעילות

א. מרכיבים עיקריים של דוח הכנסות והוצאות, לרבות הכנסות מהשקעות, עודף הכנסות מהשקעות ודמי ניהול להלן פירוט נתונים כספיים עיקריים מדוח הכנסות והוצאות:

<u>לשנה שהסתיימה ביום 31</u>		<u>לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני</u>				
<u>בדצמבר</u>		<u>2017</u>		<u>2018</u>		
<u>שיעור מעודף</u>	<u>2017</u>	<u>שיעור מעודף</u>	<u>2017</u>	<u>שיעור מעודף</u>	<u>2018</u>	
<u>ההכנסות</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>ההכנסות</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	<u>ההכנסות</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	
						<u>הכנסות (הפסדים)</u>
(.64%)	(5,169)	-0.66%	(1,692)	5.10%	4,927	ממזומנים ושווי מזומנים
						<u>מהשקעות:</u>
57.31%	462,118	82.10%	208,902	5.51%	5,328	בניירות ערך שאינם סחירים
30.29%	244,249	3.16%	8,053	55.52%	53,653	בניירות ערך סחירים
5.60%	45,141	4.36%	11,084	1.79%	1,725	בפקדונות והלוואות
93.20%	751,508	89.62%	228,039	62.82%	60,706	סך הכל הכנסות מהשקעות
						<u>סיוע כספי מהאוצר בגין השנה הנוכחית</u>
12.72%	102,583	19.06%	48,511	53.18%	51,395	
105.28%	848,922	108.02%	274,858	121.10%	117,028	סך הכל הכנסות
						<u>הוצאות</u>
5.27%	42,471	7.96%	20,248	21.05%	20,341	דמי ניהול לחברה המנהלת
0.01%	83	0.06%	156	0.05%	50	הוצאות אחרות
5.28%	42,554	8.02%	20,404	21.10%	20,391	סך כל ההוצאות
						<u>עודף ההכנסות על ההוצאות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה</u>
100.00%	806,368	100.00%	254,454	100.00%	96,637	

(1) הכנסות מהשקעות :

א. השקעה בניירות ערך שאינם סחירים - לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018, סך ההכנסות מניירות ערך שאינם סחירים מהווה כ-6% מעודף ההכנסות ובתקופה מקבילה בשנת 2017 סך ההכנסות מניירות שאינם סחירים מהווה כ-82% מעודף ההכנסות.

ב. השקעה בניירות ערך סחירים - לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018, סך ההכנסות מניירות ערך סחירים הניבו תרומה של כ-56% מעודף ההכנסות ובתקופה מקבילה בשנת 2017 הכנסות מניירות ערך סחירים הניבו תרומה של כ-3% מעודף ההכנסות. לפרטים נוספים בדבר התפתחויות בסביבה כלכלית ובשוק ההון ראה סעיף 4 - סקירה כלכלית.

(2) הוצאות דמי הניהול :

הוצאות דמי הניהול לששת החודשים הראשונים של שנת 2018 מסתכמות בכ- 21% מעודף ההכנסות לעומת כ-8% בתקופה המקבילה אשתקד.

(3) עודף הכנסות :

עודף ההכנסות על הוצאות לשישה החודשים הראשונים של שנת 2018 מסתכם בכ- 97 מיליוני ש"ח לעומת כ- 254 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות

בתקופת הדוח לא היו אירועים מיוחדים שהשפיעו על תוצאות הפעילות.

ג. שינוי מהותי ברווחי השקעות ביחס לתקופות קודמות

ראה פירוט בסעיף 3 (א) 1 לעיל.

ד. השפעת שינויים בהוראות הממונה על שוק ההון על תוצאות הפעילות

בתקופת הדוח לא היו שינויים בהוראות הממונה על שוק ההון שהשפיעו על תוצאות הפעילות. לעניין פירוט השינויים בהוראות הממונה, ראה סעיף 1 לעיל.

ה. השפעת השינויים בהוראות המס של תוצאות הפעילות

לא היו שינויים בהוראות המס שהשפיעו על תוצאות הפעילות.

ו. עונתיות

ככלל, ההכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה אינן מתאפיינות בעונתיות; יחד עם זאת, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף דמי הגמולים עשוי להיות גבוה יותר, וזאת בעיקר לאור תשלומים חד פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים (כגון תוספת הבראה) ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים.

ז. שינויים בהיקף דמי הגמולים

<u>ליום 31 בדצמבר 2017</u>	<u>ליום 30 ביוני 2017</u>	<u>ליום 30 ביוני 2018</u>
	<u>אלפי ש"ח</u>	
233,259	98,554	95,427

ח. שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי

לא חלו שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בתקופת הדוח.

ט. פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

ראה פירוט בסעיף 3 א (2) לעיל.

3. סקירה כלכלית

3.1. התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקרן ותוצאותיה מושפעות במידה רבה משווקי ההון, שיעורי הריבית, המצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם, אשר משליך על נכסי הקרן, על היקף התביעות ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. כמו כן, להתפתחויות בתחום התעסוקה והשכר השפעה על פעילות הקרן. להלן התייחסות להתפתחויות מרכזיות בסביבה המאקרו כלכלית שהינן בעלות השפעה על פעילות הקרן.

3.1.1. התפתחויות במצב הכלכלי בישראל

3.1.1.1. התפתחות במשק ובתעסוקה בישראל

שיעורי הצמיחה וכן שיעורי ההשתתפות בכוח העבודה, שיעור האבטלה ורמות השכר משפיעים על היקף ההפקדות, בעיקר ואף עשויה להיות להם השפעה על היקפי התביעות.

צמיחה

בהתאם לאומדן השלישי שפרסמה הלמ"ס, ברבעון הראשון של שנת 2018 התוצר המקומי הגולמי עלה בשיעור שנתי של 4.7% העלייה בתוצר ברבעון הראשון השנה משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית ובהשקעות בנכסים הקבועים שהושפעו מעליה משמעותית ביבוא כלי הרכב וכן עליות ביצוא סחורות ושירותים ובהוצאה לצריכה ציבורית.

עלייה של 11.5% בהוצאה לצריכה ציבורית, עלייה של 10.0% בהוצאה לצריכה פרטית, עלייה של 6.3% בהשקעות בנכסים קבועים, עלייה של 5.2% ביבוא הסחורות והשירותים ועלייה של 11.3% ביצוא סחורות ושירותים.

נתוני תעסוקה

על פי נתוני סקר כוח אדם של הלמ"ס, ברבעון השני של שנת 2018, בקרב גילאי העבודה 25-64 אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה הינו – 3.5% (לעומת 3.2% ברבעון הראשון של שנת 2018) ושיעור התעסוקה בקרב בני 25-64 – 77.6% (לעומת 77.5% ברבעון הראשון של שנת 2018). אחוז המועסקים שעובדים בהיקף מלא בדרך כלל, מכלל המועסקים עומד על 77.6% (לעומת 77.8% ברבעון הראשון של שנת 2018).

נתוני האינפלציה, שער החליפין, שיעור הריבית והתשואות בישראל

להלן נתונים בדבר השינוי במדד המחירים לצרכן בתקופת הדיווח ובשנת 2017 כולה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		באחוזים מדד ידוע
	2017	2018	
2017	0.7	0.9	

חלה עלייה קלה באינפלציה אל מול תקופה מקבילה 2017. הציפיות הנגזרות משוק ההון עלו בכל הטווחים.

התפתחות שיעור הריבית והתשואות

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי על רמה של 0.1%.

להלן נתוני הריבית חסרת הסיכון הצמודה בישראל (בהתאם לאג"ח ממשלתיות צמודות מדד) לטווחים שונים :

ריבית חסרת סיכון		טווח לפדיון
נכון ליום 31 בדצמבר	נכון ליום 31 במרס	
2017	2018	באחוזים
(0.3)	(0.2)	5 שנים
0.3	0.6	10 שנים
1.0	1.3	20 שנים

ירידה בעקום הריבית ושינויים בתלילותו יש בהם כדי להביא בתנאים מסוימים להגדלת ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן. מאידך, ירידה כזו עשויה להביא לרווחי הון בצד הנכסים. מנגד, עלייה בעקום הריבית ושינויים בתלילותו עשויים להוביל לתופעה הפוכה. ההשפעה המשולבת תלויה במבנה הנכסים וההתחייבויות ובמאפייני השינוי בעקום.

3.1.1.2. התפתחויות בשוק ההון בישראל

להלן נתוני השינוי במדדי מניות ואג"ח עיקריים בישראל :

מדדי מניות					באחוזים
לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביולי		
2017	2017	2018	2017	2018	
2.7	2.6	5.6	(2.5)	0.5	ת"א 35
21.2	4.2	(1.3)	12.9	(3.1)	ת"א 90
6.4	3.0	4.0	0.5	(0.1)	ת"א 125
4.5	4.2	(5.5)	9.4	(6.3)	ת"א צמיחה
מדדי מניות					באחוזים
לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביולי		
2017	2017	2018	2017	2018	
4.7	1.1	(0.5)	1.7	(0.6)	כללי
5.6	1.5	(0.7)	2.7	0.4	תלבונו צמודות
7.5	1.4	(1.1)	3.4	(2.2)	תלבונו שקלי
3.4	0.8	(0.5)	0.2	(0.2)	ממשלתי צמוד מדד
3.7	0.7	(1.1)	1.3	(1.0)	ממשלתי שקלי

לתשואות בשוק ההון וכן לתשואה על נכסים אחרים (כגון: נדל"ן, קרנות השקעה ונכסי חוב לא סחירים) השפעה על נכסי הקרן ועל סעיף ההכנסות מהשקעות של קרן הפנסיה.

3.1.2. התפתחויות במצב הכלכלי בעולם

הכלכלה העולמית ממשיכה במגמה של צמיחה מעל הממוצע, אם כי ניכרת מגמה של התמתנות בחודשים האחרונים על רקע ההסלמה של מלחמת הסחר.

ארה"ב – התוצר האמריקאי צמח ברבעון השני בקצב של 2.8% במונחים שנתיים, כאשר הצפי הוא להאצה בצמיחה בהמשך השנה ל-2.9% בזכות רפורמת המס, שתהווה תמריץ כלכלי חשוב וכן בזכות התאוששות משמעותית במגזר הייצור האמריקאי, נוסף על המשך החוזקה של הצמיחה הגלובאלית. ה"פד" העלה את הריבית בפעם השנייה השנה לרמה של 2%-1.75% ביוני 2018. בנוסף, ממשיך ה"פד" בתוכנית לצמצום המאזן באמצעות הקטנת היקף השקעותיו מחדש בעקבות פדיון שוטף של האג"ח שבמאזנו.

אירופה – צמיחה של 2.3% נרשמה בכלכלת אירופה ברבעון השני של השנה (במונחים שנתיים). למרות הנתונים הכלכליים המעודדים מצד אירופה, ניכרת ירידה בקצב השיפור במדדי הפעילות המובילים רבעון השני ברציפות. שיעור הריבית נותר ללא שינוי. על פי החלטת הבנק המרכזי הוא צפוי להמשיך עם תוכנית ההרחבה הכמותית עד ספטמבר 2018, תוך צמצום הדרגתי שלה עד סוף 2018.

יפן – אומדן הצמיחה לרבעון השני של השנה עומד על 1.1% (במונחים שנתיים). סימן השאלה לגבי המשך כהונתו של ראש הממשלה שינוזו אבה עומד בעינו (עקב עניינים פוליטיים פנימיים), נושא שאמור להגיע לפתרון במהלך החודשים הקרובים. רוה"מ אבה הוביל בשנים האחרונות רפורמות כלכליות משמעותיות ביפן.

שווקים מתעוררים – אומדן הצמיחה לשנת 2018 עומד על 4.8% (במונחים שנתיים) בכלכלות המתעוררות. ניכר המשך התאוששות בפעילות הסחר, על רקע חזרתם של הביקושים מהמדינות המפותחות. כלכלת טורקיה ממשיכה למלא את תפקיד החולייה החלשה, תוך שהאינפלציה גוברת וערך הלירה הטורקית צנח בכ-25% מתחילת השנה על רקע החשש לאיבוד עצמאותו של הבנק המרכזי. כלכלת הודו ממשיכה לעבור שינויים מבניים משמעותיים וצפויה לצמוח ברבעון השני של השנה בקצב שנתי של 7.6%, זאת לאחר יישום המס על שירותים וצריכה, חילוף שטרות וחזוק מבנה ההון של המערכת הבנקאית במדינה.

סין – קצב הצמיחה בכלכלת סין נמצאת בהאטה, על רקע שינויים מבניים הנובעים ממעבר מכלכלת הייצור לכלכלה שתונע מביקושים מקומיים, וירידה בהיקפי האשראי וכמות הכסף. הצמיחה ברבעון השני הסתכמה ב-6.7% במונחים שנתיים. בעת האחרונה נחלש משמעותית היואן הסיני ונדמה כי הדבר משקף את החלשות קצבי הצמיחה והשפעות מלחמת הסחר עם ארה"ב.

3.1.2.1. שערי חליפין

במהלך הרבעון השני נחלש השקל מול הדולר בשיעור של 4.3% (ובמחצית הראשונה של 2018 נחלש ב 5.3%) במהלך הרבעון השני האירו התחזק השקל ב-4.2% (ובמחצית הראשונה של 2018 נחלש ב 2%).
 בנק ישראל המשיך את מעורבותו בשוק המט"ח, כאשר חלק מרכישות המט"ח בוצעו במסגרת התוכנית לקיזוז אפקט הגז הטבעי.
 יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל נכון לסוף הרבעון השני 2018 עומדות על כ-115 מיליארד דולר.
 להלן מידע בדבר התפתחות בשער החליפין של השקל מול מטבעות שונים:

שער החליפין היצג של האירו	שער החליפין היצג של הדולר	שער החליפין היצג של ליש"ט	
4.26	3.65	4.81	ליום 30 ביוני 2018
3.99	3.46	4.54	ליום 30 ביוני 2017
3.47	3.47	4.68	ליום 31 בדצמבר 2017

5. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי SOX302:**הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי****5.1 הוראות הממונה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי**

הממונה פרסמה בשנים האחרונות מספר חוזרים (להלן: "חוזרי הממונה") שנועדו ליישם את דרישות סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, בחברות ביטוח, בחברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל, בקרנות פנסיה ובקופות גמל (להלן: "הגופים המוסדיים").

בהתאם כללה החברה המידע בכפוף להוראות הדין והדיווח ובמועדים כפי שנקבעו בהוראות אלו.

5.2 סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי הממונה, המבוססים על סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, וכפי שפורט בדוחות הדירקטוריון הקודמים של החברה, החברה פעלה ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם להוראות האמורות, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיים המבוצעים, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים. במסגרת זאת, אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני, 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה, מצורפות להלן לאחר דוח דירקטוריון זה.

עתודות קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

19.08.2018

שם התאגיד	תפקידם :	תאריך	שמות החותמים :
_____	יו"ר דירקטוריון		1. דורון סט
_____	מנהל כללי		2. שלום בן עיון